

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2021-2022 ÖĞRETİM YILI ANALİZ III DERSİ FİNAL SINAVI

- 1- Her $n \in \mathbb{N}$ için $f_n(x) = \frac{nx^2}{n^3+x^3}$ olmak üzere (f_n) fonksiyon dizisinin $[0,1]$ kapalı aralığı üzerinde terim terime integrallenebilirliğini inceleyiniz.
- 2- $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{(x-3)^k}{k5^k}$ kuvvet serisinin yakınsaklık yarıçapını ve yakınsaklık kümesini bulunuz.
- 3- $S = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: -1 < y < 2\}$ kümesi verilmiş olsun. Bu kümenin
  - (a) S° içini, S' yığılma noktaları kümesini, $\bar{S}$ kapanışını ve ∂S sınırını bulunuz,
  - (b) açık veya kapalı olup olmadığını inceleyiniz ve geometrik olarak belirtiniz.
- 4- $I = \int_0^{\infty} \frac{1-\cos x}{x^2} dx$ has olmayan integralinin yakınsak olup olmadığını araştırınız.
- 5- $\mathbb{R}^3$ uzayında $\left(\left(\frac{\sin n}{n}, \arctan \frac{n+1}{n}, \left(1 - \frac{1}{n}\right)^n \right) \right)$ dizisinin yakınsak olup olmadığını araştırınız.
- 6- $\mathbb{R}^n$ uzayında Cauchy dizilerinin sınırlı olduğunu gösteriniz.
- 7- $E \subset \mathbb{R}^n$ ve E' , E nin limit noktalarının kümesi olsun. E kapalı $\Leftrightarrow E' \subset E$ olduğunu ispatlayınız.
- 8- Aşağıdaki kümelerin kompakt olup olmadığını araştırınız.
  - (a) $E = \{1, 2, 3/2, 4/3, 5/4, \dots\} \subset \mathbb{R}$,
  - (b) $E = \{(x, y): x - 1 \leq y \leq x + 1\} \subset \mathbb{R}^2$.
- 9- $\mathbb{R}^3$ uzayında verilen $\left(\sum_{n=1}^{\infty} \left(\arctan \frac{1}{n^2+n} \right)^n, \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{e} \right)^{\cos \frac{1}{n}}, \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{\ln \sqrt{n} + n^3} \right) \right)$ serisinin karakterini belirleyiniz.
- 10- Her $n \in \mathbb{N}$ için $x_n = \left(\sin \frac{1}{(n+1)^2}, \frac{1-n}{1+n} \right) \in \mathbb{R}^2$ olmak üzere (x_n) dizisinin $(0, -1) \in \mathbb{R}^2$ noktasına yakınsadığını tanımı kullanarak gösteriniz.

Not: Süre 120 Dakikadır ve sadece 8 soruya cevap veriniz...

21.01.2022

ANALİZ III FINAL SINAVI CEVAP ANAHTARI

$$1) f_n(x) = \frac{nx^2}{n^3+x^3}, \quad [0,1]$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{nx^2}{n^3+x^3} = 0 = f(x)$$

$$\begin{aligned} M_n &= \sup \{ |f_n(x) - f(x)| : x \in [0,1] \} \\ &= \sup \left\{ \left| \frac{nx^2}{n^3+x^3} - 0 \right| : x \in [0,1] \right\} \\ &= \sup \left\{ \frac{nx^2}{n^3+x^3} : x \in [0,1] \right\} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} g(x) = \frac{nx^2}{n^3+x^3} &\Rightarrow g'(x) = \frac{2nx(n^3+x^3) - 3x^2(nx^2)}{(n^3+x^3)^2} \\ &= \frac{2n^4x - nx^4}{(n^3+x^3)^2} > 0 \end{aligned}$$

$\Rightarrow g$ ARTAN

$$M_n = g(1) = \frac{n}{n^3+1}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} M_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n^3+1} = 0 \quad \text{olduğundan } (f_n) \text{ fonksiyon dizisi}$$

f fonksiyonuna $[0,1]$ aralığında düzgün yakınsar ve dolayısıyla terim terim integrallenebilirdir.

$$2) \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(x-3)^k}{k \cdot 5^k}$$

$$a_k = \frac{1}{k \cdot 5^k}, \quad x_0 = 3$$

$$R = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_k}{a_{k+1}} = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{1}{k \cdot 5^k} \cdot (k+1) \cdot 5^{k+1} = 5$$

Verilen kuvvet serisi $(3-5, 3+5) = (-2, 8)$ aralığında yakınsak, $(-\infty, -2) \cup (8, \infty)$ da ıraksaktır. $x=-2$ ve $x=8$ noktaları ayrıca incelenir.

$$x=-2 \text{ için } \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-5)^k}{k \cdot 5^k} = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{k} \quad \text{serisi elde edilir ve}$$

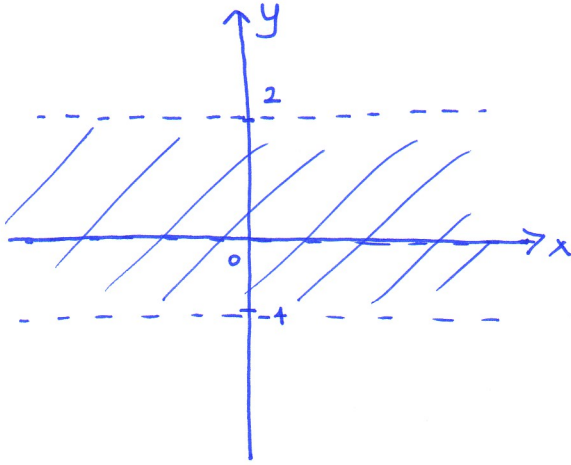
Leibnitz gereği bu seri yakınsaktır.

$$x=8 \text{ için } \sum_{k=1}^{\infty} \frac{5^k}{k \cdot 5^k} = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k} \quad \text{serisi elde edilir ve}$$

p testi gereği bu seri ıraksaktır.

O halde verilen kuvvet serisinin yakınsaklık kümesi $[-2, 8)$ dir.

$$3 \rightarrow S = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : -1 < y < 2\}$$

$\forall (x,y) \in S$ için $\epsilon = \min\{2-y, y+1\}$
seçilirse

$$B((x,y), \epsilon) \subset S$$

olur. Dolayısıyla S 'nin her noktası
iç nokta olup $S^\circ = S$ dir.

$\forall (x,y) \in \mathbb{R}^2$ alalım.

$-1 \leq y \leq 2$ ise $\forall \epsilon > 0$ için $(B((x,y), \epsilon) - \{(x,y)\}) \cap S \neq \emptyset$

olup $(x,y) \in S'$ dir.

$y > 2$ ise $\epsilon = y-2$ seçilirse $(B((x,y), \epsilon) - \{(x,y)\}) \cap S = \emptyset$

olup $(x,y) \notin S'$ dir.

$y < -1$ ise $\epsilon = -1-y$ seçilirse $(B((x,y), \epsilon) - \{(x,y)\}) \cap S = \emptyset$

olup $(x,y) \notin S'$ dir.

Böylece $S' = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : -1 \leq y \leq 2\}$ dir.

$$\bar{S} = S \cup S' = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : -1 \leq y \leq 2\}$$

$$\partial S = \bar{S} - S^\circ = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : y=2\} \cup \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : y=-1\}$$

$S^\circ = S$ olduğundan S açık kümedir.

$\bar{S} \neq S$ olduğundan S kapalı küme değildir.

$$4-) I = \int_0^{\infty} \frac{1-\cos x}{x^2} dx = \underbrace{\int_0^1 \frac{1-\cos x}{x^2} dx}_{2. \text{ tip has olmayan integral}} + \underbrace{\int_1^{\infty} \frac{1-\cos x}{x^2} dx}_{1. \text{ tip has olmayan integral}}$$

$\int_0^1 \frac{1-\cos x}{x^2} dx$ integralinin karakterini belirleyelim.

$$f(x) = \frac{1-\cos x}{x^2}$$

$$g(x) = \frac{1}{x^{1/2}} \text{ olsun.}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1-\cos x}{x^2}}{\frac{1}{x^{1/2}}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1-\cos x}{x^{3/2}} \stackrel{0/0}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sin x}{\frac{3}{2} x^{1/2}} \stackrel{0/0}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\cos x}{\frac{3}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{x^{1/2}}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{4}{3} \cdot x^{1/2} \cos x = 0$$

$$\int_0^1 g(x) dx = \int_0^1 \frac{1}{x^{1/2}} dx \text{ integrali } p = \frac{1}{2} < 1 \text{ olduğundan yakınsaktır}$$

Dolayısıyla $\int_0^1 \frac{1-\cos x}{x^2} dx$ integrali de yakınsaktır.

$\int_1^{\infty} \frac{1-\cos x}{x^2} dx$ integralinin karakterini belirleyelim.

$$-1 \leq \cos x \leq 1 \Rightarrow -1 \leq -\cos x \leq 1 \Rightarrow 0 \leq 1 - \cos x \leq 2$$

$$\Rightarrow 0 \leq \frac{1-\cos x}{x^2} \leq \frac{2}{x^2}$$

$$\int_1^{\infty} \frac{2}{x^2} dx = 2 \int_1^{\infty} \frac{1}{x^2} dx \text{ has olmayan integrali } (p=2 > 1) \text{ p-testi'}$$

gereği yakınsaktır. Dolayısıyla karşılaştırma testi gereği

$\int_1^{\infty} \frac{1-\cos x}{x^2} dx$ has olmayan integrali de yakınsaktır.

Sonuç olarak $\int_0^{\infty} \frac{1-\cos x}{x^2} dx$ integrali yakınsaktır.

$$5 \rightarrow \left(\frac{\sin n}{n}, \arctan \frac{n+1}{n}, \left(1 - \frac{1}{n}\right)^n \right)$$

$-1 \leq \sin n \leq 1$ ve dolayısıyla $-\frac{1}{n} \leq \frac{\sin n}{n} \leq \frac{1}{n}$ olup sıkıştırma teoremi gereği $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin n}{n} = 0$ dir.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \arctan \frac{n+1}{n} = \frac{\pi}{4}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{n}\right)^n = e^{-1} = \frac{1}{e}$$

Verilen dizi $\left(0, \frac{\pi}{4}, \frac{1}{e}\right) \in \mathbb{R}^3$ noktasına yakınsar.

6-) Ders notlarında var.

7-) E kapalı $\Leftrightarrow E' \subset E$

($\Rightarrow$): E kapalı olsun ve $E' \not\subset E$ varsayalım. E kapalı olduğundan $\mathbb{R}^n - E$ açık ve $E' \not\subset E$ olduğundan $x \notin E$ ($x \in \mathbb{R}^n - E$) olacak şekilde $x \in E'$ vardır. $\mathbb{R}^n - E$ nin açık olmasından dolayı $B(x, \epsilon) \subset \mathbb{R}^n - E$ olacak şekilde $\epsilon > 0$ vardır. Böylece $(B(x, \epsilon) \setminus \{x\}) \cap E = \emptyset$ olup $x \notin E'$ gelişkişi oluşur. O halde varsayım yanlıştır, buna göre $E' \subset E$ olmalıdır.

($\Leftarrow$): $E' \subset E$ olsun. Bu durumda $E \cup E' = \bar{E} \subset E \cup E = E$ olur. Aynı zamanda $E \subset \bar{E}$ olduğundan $\bar{E} = E$ dir.

Sonuç olarak E kapalıdır.

8-) $\mathbb{R}^n$ uzayında bir küme kompakt $\Leftrightarrow$ kapalı ve sınırlı olduğunu kullanacağız.

a) $2 = 1 + \frac{1}{1}$, $\frac{3}{2} = 1 + \frac{1}{2}$, $\frac{5}{4} = 1 + \frac{1}{4}$, ..., $\frac{n+1}{n} = 1 + \frac{1}{n}$, ...

olduğuna göre E kümesi $(1 + \frac{1}{n})_{n \in \mathbb{N}}$ dizisinin terimleri ve 1 noktasından oluşmaktadır. $\lim_{n \rightarrow \infty} 1 + \frac{1}{n} = 1$ olduğuna göre 1 noktası $(1 + \frac{1}{n})$ dizisinin limiti, dolayısıyla E nin bir limit noktasıdır. $x=1$ dışındaki herhangi bir noktanın hiçbir ε -komşuluğu bu dizinin, dolayısıyla E nin sonsuz çoklukta noktasını içeremez. O halde $E' \subset E$, böylece E kapalı olur.

$\forall x \in E$ için $|x| \leq 2$ olduğundan E sınırlıdır.

Sonuç olarak E kompakttır.

b) E sınırlı değildir, çünkü öyle olsaydı $\forall (x,y) \in E$ için

$$\|(x,y)\| = \sqrt{x^2 + y^2} < M$$

olacak şekilde bir $M > 0$ bulunurdu, o zaman $x = M+1$ için

$M \leq y \leq M+2$ olmak üzere

$$\|(x,y)\| = \|(M+1,y)\| = \sqrt{(M+1)^2 + y^2} \geq \sqrt{(M+1)^2 + M^2} > \sqrt{2M^2}$$

çelişkisi oluşurdu.

9) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\arctan \frac{1}{n^2+\pi} \right)^n$ serisini ele alırsak;

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\arctan \frac{1}{n^2+\pi} \right)^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \arctan \frac{1}{n^2+\pi} = 0 < 1$$

olduğundan kök testi gereği seri yakınsaktır.

$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{e} \right)^{\cos \frac{1}{n}}$ serisini ele alırsak;

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{e} \right)^{\cos \frac{1}{n}} = \frac{1}{e} \neq 0$$

olduğundan genel term testi gereği seri iraksaktır.

0 halde $\left(\sum_{n=1}^{\infty} \left(\arctan \frac{1}{n^2+\pi} \right)^n, \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{e} \right)^{\cos \frac{1}{n}}, \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{e^{n\sqrt{n} + n^3}} \right)$ serisi

iraksaktır.

10) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sin \frac{1}{(n+1)^2}, \frac{1-n}{1+n} \right) = (0, -1)$ olduğunu göstereceğiz.

$\forall \epsilon > 0$ verildiğinde $\forall n \geq n_0$ olduğunda $\left\| \left(\sin \frac{1}{(n+1)^2}, \frac{1-n}{1+n} \right) - (0, -1) \right\| < \epsilon$ olacak şekilde $n_0(\epsilon) \in \mathbb{N}$ var mı?

$$\begin{aligned} \left\| \left(\sin \frac{1}{(n+1)^2}, \frac{1-n}{1+n} \right) - (0, -1) \right\| &= \left\| \left(\sin \frac{1}{(n+1)^2}, \frac{2}{1+n} \right) \right\| \\ &= \sqrt{\sin^2 \frac{1}{(n+1)^2} + \frac{4}{(1+n)^2}} \\ &\leq \sqrt{\frac{1}{(n+1)^4} + \frac{4}{(1+n)^2}} \\ &\leq \sqrt{\frac{1}{(n+1)^2} + \frac{4}{(n+1)^2}} \\ &= \frac{\sqrt{5}}{n+1} < \frac{\sqrt{5}}{n} \leq \frac{\sqrt{5}}{n_0} < \epsilon \end{aligned}$$

$$\frac{\sqrt{5}}{n_0} < \epsilon \Rightarrow \frac{n_0}{\sqrt{5}} > \frac{1}{\epsilon} \Rightarrow n_0 > \frac{\sqrt{5}}{\epsilon}$$

$$n_0 = \left\lceil \frac{\sqrt{5}}{\epsilon} \right\rceil + 1 \in \mathbb{N}$$